

ಅಪ್ಪನ ಕೈಗಡಿಯಾರ; ಅಮ್ಮನ ಇಸ್ತಿ

ಶಾಲಾ ಜೀವನ, ಬಾಲ್ಯದ ಬದುಕು ಎಂದಿಗೂ ಆಪ್ತಾಯಮಾನವೇ. ಶಾಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಕ್ಷಣಗಳು ಮುಂದೆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನೆನಪಿನ ಬುತ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸವಿನೆನಪು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಮುಷಿಕೊಡುವಂಥದ್ದು.

■ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಭಟ್ಟ ಕಣ್ಣಿಪಾಲ

ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದಿನ ಶಾಲೆಯ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ಇಂದಿಗೂ ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಸಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅಂದಿನ ಮುಗ್ಧತೆಯ ಕ್ಷಣಗಳು ಕನಸಿನಂತೆ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಏಳನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬೀಳ್ಕೊಡುಗೆ ಸಮಾರಂಭ. ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನ ಗಂಧಗಾಳಿಯಿರದ ನಮಗೆ ಏಳನೇ ತರಗತಿಯ ಬೀಳ್ಕೊಡುಗೆ ಎಂದರೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಕಾಡಿದ್ದುಂಟು.

ಬೀಳ್ಕೊಡುಗೆಯ ಸವಿನೆನಪಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ಗ್ರೂಪ್ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಣಿಯಾದೆವು. ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂಗಾಲದ ಇಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಅಂದಿನ ಅಪರೂಪದ ವಿದ್ಯುತ್ ಇಸ್ತಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಗರಿ ಗರಿಯಾಗಿ ಇಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಹುಟ್ಟು ಬಡತನದಿಂದ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ತೊಡುವುದೇ ಅಪರೂಪ ಇನ್ನು, ಇಸ್ತಿ ಹಾಕಿದ ಬಟ್ಟೆ ತೊಡುವುದು ಕನಸಿನ ಮಾತೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಆದರೂ ಅಂದಿನ ಏಳನೇ ತರಗತಿಯ ನನ್ನ ಬೀಳ್ಕೊಡುಗೆಗಾಗಿ ಅಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನವೇ ಬಟ್ಟೆ ತೊಳೆದು, ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ತಂಬಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಲು ಒಲೆಯ ಕೆಂಡವನ್ನು ಇಟ್ಟು ತನ್ನ ಕೈ ಸುಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳದೆ ಚೆದ್ದಿ, ಅಂಗಿಯನ್ನು ತನಗೆ ತೋಚಿದಂತೆ ಗರಿ ಗರಿಯಾಗಿ ಇಸ್ತಿಯ ಆಕಾರ ನೀಡಿದ್ದಳು.

ಇಷ್ಟು ದಿನ ಮುದ್ದೆ ಮುದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ತೊಟ್ಟು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅಮ್ಮನ ಉಪಾಯ ಹೊಸ ಉಮೇದು ನೀಡಿತ್ತು. ಚೆದ್ದಿಯ ಯಾವುದೋ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಹಸಿ ಹಸಿಯಾದ ಹೊಗೆ ವಾಸನೆ ಆಗಾಗ ಮೂಗಿಗೆ ಅಡರುತ್ತಿತ್ತು. ಚೆದ್ದಿಯ ಹೊಗೆ ವಾಸನೆ ಬರದ ಹಾಗೆ ಉಪಾಯವಾಗಿ ಮನೆಯಂಗಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಮರವನ್ನು ಬೆಳಗಿನ ನಸುಕಲ್ಲೇ ಏರಿ ಸುಪಿಂಗೆಯ ಹೂಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಯ್ದು ಚೆದ್ದಿ ಕಿಸೆಯೊಳಗೆ ತೂರಿದ್ದೆ. ಅಮ್ಮನಿಗೂ ಯಾರದೋ ಮದುವೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಈ ಕೆಂಡದ ಇಸ್ತಿಯ ಉಪಾಯ ಹೇಳಿ ಹೊಳೆದಿದ್ದಂತೆ.

ಅಮ್ಮನೂ ನೆಂಟರ ಮದುವೆಗಾಗಿ ತಯಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ತನ್ನ ರವಿಕೆಗೆ ಹೀಗೆಯೇ ಕೆಂಡದ ಇಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ಹೊಸ ರವಿಕೆ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡದ್ದು ನೆನಪಿತ್ತು. ನಂತರ ನಾನು ಅಮ್ಮನ ಕಾಡಿ ಈ ಕೆಂಡದ ಇಸ್ತಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಬೇಲಿಯಂಚಿನ ನೆಲ ಗುಲಾಬಿಯ ಹೂ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಂದವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಕಾಡಿ ಬೇಡಿ ಒಂದು ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೀಳ್ಕೊಡುಗೆಗಾಗಿ ಅಕ್ಕನ ಕರವಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡೆದಿದ್ದೆ.

ಆಗ ನಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೈಗೆ ಹೊಸ ವಾಚು ಬಂದಿತ್ತು. ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ವಾಚು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೀಳ್ಕೊಡುಗೆಯ ಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಪ್ಪನ

ದೊಡ್ಡದಾದ ಕೈಗಡಿಯಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಗೆ ನಡೆದಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಬಡಕಲು ಶರೀರದ ಕೈಗೆ ಈ ಕೈಗಡಿಯಾರ ನಿಲ್ಲದೆ ಆಗಾಗ ಕಳಚಿ ಬಿಳುತ್ತಿತ್ತು. ಮೇಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲು ಹೋದರೆ ಮೊಣಕೈ ದಾಟಿ ಕಂಕುಳ ತಲುಪಿತ್ತು. ಬೀಳ್ಕೊಡುಗೆಯ ಫೋಟೋ ಮುಗಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪನ ಕೈಗಡಿಯಾರ ಬೇಸ್ತು ಬೀಳಿತ್ತು. ಇದೇ ಚಿತ್ರದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಮಹಾಲ ಮಾಸ್ತರರ ನೃತ್ಯದ ಭಂಗಿಯ ಕಲಿಕೆ, ವೀಣಾ ಮೇಡಂರವರ ರಂಗೋಲಿ ಕಸೂತಿಯ ಕಲೆ, ಸುಮಿತ್ರಾ ಮೇಡಂರವರ ಹುಣಿಸೆ ಬರ್ಲಿನ್ (ಕೋಲು) ರುಚಿ, ಮಂಜುಳಾ ಟೀಚರರ ಹಾಡು ಮರೆಯಲಾಗದ್ದು. ಶಾಲೆಯ ಬಿಡುವಿನ ದಿನಚರಿಯಾಗಿ ಅನುಸೂಯಾ ಮೇಡಂರ ಪುಟ್ಟ ಮಗಳ ಪಾಲನೆ ಕೂಡಾ ನಮ್ಮದೇ ಹೊಣೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಶಾಲೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದ ಫೋಟೋದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮಧ್ಯೆ ಮುಗಿಲೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಕಾಣುವ ನಮ್ಮೂರಿನ ಹಂಚಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಹೊಗೆ ಕೊಳವೆ ಇಂದು ನೆಲಸಮವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಂದು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಚಿತ್ರದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸವಿ ಸವಿಯಾಗಿ ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಈ ಚಿತ್ರ ಬಾಲ್ಯದ ಬಡತನದ ಎಳೆಗಳನ್ನು ತರೆದಿಡುತ್ತದೆ.